

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« ___ » _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Університетські студії:
Вступ до фаху «Міжнародна журналістика»

для здобувачів

спеціальності

С7 Журналістика

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

освітньої програми

1.С7.00.04 Міжнародна журналістика

Київ – 2025

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 1434/25
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Григорук
(підпис) (прізвище, ім'я та по-батькові)
« ___ » _____ 2025 р.

Розробник:

Бикова Ольга Миколаївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри міжнародної журналістики

Викладач:

Мураховський Денис Анатолійович, викладач кафедри міжнародної журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики

Протокол від «5» вересня 2024 року № 2

Завідувач кафедри

міжнародної журналістики



Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.05 Міжнародна журналістика

_____ . _____ . 2024 р.

Гарант освітньої програми



Ольга БИКОВА

Робочу програму перевірено

_____ . _____ . 2024 р.

Заступник декана



Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 2025/2026 н.р.  (Терещук В.). «27» 08 2025 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	<i>денна</i>
Університетські студії: Вступ до фаху «Міжнародна журналістика»	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі	60
<i>аудиторні</i>	28
<i>модульний контроль</i>	4
<i>семестровий контроль</i>	–
<i>самостійна робота</i>	28
форма семестрового контролю	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Вступ до фаху “Міжнародна журналістика”» покликана формувати розуміння теоретичних засад діяльності журналіста-міжнародника, функціонування медіа у зарубіжних країнах, а також вироблення відповідних практичних навичок.

Відтак **метою вивчення** дисципліни «Вступ до фаху “Міжнародна журналістика”» є ознайомлення здобувачів освіти з уявленням про місце і роль журналістики в системі міжнародних відносин, сучасними видами міжнародної комунікації та висвітленням міжнародних новин, вивчення процесів міжнародного інформаційного співробітництва, а також надання можливості опанувати важливі практичні навички висвітлення міжнародних подій.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- вивчення особливостей становлення міжнародної журналістики, її принципи та функції;
- визначення особливостей журналістського фаху та його значення в розвитку демократичного суспільства;
- ознайомлення зі світовими процесами міжнародного обміну інформації;
- визначення впливу масмедіа на міжнародні відносини;
- вивчення концепцій розвитку сучасного світового інформаційного простору;
- сприяння підвищенню професійного рівня майбутніх журналістів;
- розуміння сучасних проблем розвитку міжнародної журналістики.

Дисципліна спрямована на формування таких **компетентностей**:

загальні:

- **ЗК02** Здатність до розумінні предметної області та розуміння професійної діяльності;
- **ЗК06** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- **ЗК07** Здатність працювати в команді;
- **ЗК08** Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

фахові:

- **СК04** Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення дисципліни «Вступ до фаху “Міжнародна журналістика”» здобувач

знатиме:

- специфіку професії журналіста та журналістики як науки;
- місце та значення міжнародної журналістики у системі міжнародних відносин;
- роль та основні напрямки діяльності журналіста-міжнародника в системі інформаційних відносин;
- актуальні міжнародні події, які впливають на розвиток вітчизняного і світового інформаційного простору;
- специфіку методів аналізу і прийомів діяльності журналіста-міжнародника.

умітиме:

- аналізувати і оцінювати фактичний матеріал міжнародного значення;
- розумітись в сучасній міжнародній інформації (персоналіях, подіях);
- застосовувати прийоми збору, обробки і поширення інформаційних повідомлень з огляду на світову практику провідних масмедіа;
- застосовувати на практиці функції міжнародної журналістики.

У процесі вивчення дисципліни формуються такі **програмні результати:**

- **РН01** Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань;
- **РН07** Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег;
- **РН09** Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадського суспільства;
- **РН10** Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
Змістовий модуль 1. Теоретичні особливості міжнародної журналістики							
Тема 1. Міжнародна журналістика: основні завдання й принципи	7	2	2				3
Тема 2. До історії становлення інституту міжнародної журналістики	7	2	2				3
Тема 3. Міжнародна інформація: структура, властивості, джерела, канали розповсюдження	7	2	2				3
Тема 4. Міжнародна масова комунікація	7	2	2				3
<i>Модульний контроль</i>	2					2	
Разом	30	8	8			2	12
Змістовий модуль 2. Специфіка журналістської діяльності в міжнародних відносинах							
Тема 5. Методи пошуку і збору інформації у роботі журналіста-міжнародника	9	2	2				5
Тема 6. Форми представлення та моделі висвітлення подій у міжнародній журналістиці	9	2	2				5
Тема 7. Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання	10	2	2				6
<i>Модульний контроль</i>	2					2	
Разом	30	6	6			2	16
УСЬОГО	60	14	14			4	28

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Теоретичні особливості міжнародної журналістики

Лекція 1. Міжнародна журналістика: основні завдання й принципи (2 год.)

Багатозначність поняття «журналістика». Етапи розвитку міжнародної інформації. Технічні засоби поширення інформації. Суспільно значима інформація. Масова інформація. Функції журналістики. Міжнародні організації і масмедіа.

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Семінарське заняття 1. Журналіст як суб'єкт масово-інформаційної діяльності (2 год.)

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Лекція 2. До історії становлення інституту міжнародної журналістики (2 год.)

Вплив масмедіа на формування міжнародних відносин. Журналістика vs дипломатія. Журналістика vs розвідка. Розвиток радянської міжнародної журналістики. Становлення сучасної міжнародної журналістики в Україні. Міжнародна журналістика: світовий досвід.

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Семінарське заняття 2. Роль журналістів у створенні інституту міжнародних відносин і дипломатії (2 год.)

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Лекція 3. Міжнародна інформація: структура, властивості, джерела, канали розповсюдження (2 год.)

Роль інформації в розвитку людської цивілізації. Інформаційний вибух: сутність та основні етапи. Міжнародний потік інформації. Сучасне розуміння поняття «міжнародна інформація». Функції міжнародної інформації. Джерела міжнародної інформації. Види міжнародної інформації. Сутність, властивості, функції та структура «інформаційного простору». Теоретичні засади інформаційного суспільства. Ознаки та тенденції розвитку інформаційного суспільства. Розвиток суспільства постправди. Фейк ньюз, акцентний фреймінг, клікбейт, інформаційний хайп, журналістика думок.

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Семінарське заняття 3. Журналістика як масово-інформаційна діяльність (2 год.)

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Лекція 4. Міжнародна масова комунікація (2 год.)

Глобальні масові комунікаційні процеси. Міжнародний медіадискурс. Медіа дипломатія і процеси глобалізації. Функції сучасних масмедіа у зовнішній політиці. Технології медіа дипломатії. Віртуальна дипломатія. Крос-культурна комунікація.

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Семінарське заняття 4. Журналістика в системі соціальних інститутів (2 год.)

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Змістовий модуль 2.

Специфіка журналістської діяльності в міжнародних відносинах

Лекція 5. Методи пошуку і збору інформації у роботі журналіста-міжнародника (2 год.)

Спостереження, його особливості і види. Робота з «неживими» носіями інформації та документами. Інтерв'ю як спосіб отримання інформації, його види. Правила підготовки до інтерв'ювання і його проведення. Робота з документами як метод збору суспільно-значущої інформації. Класифікація документів. Етапи засвоєння документів. Способи перевірки фактичних відомостей.

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Семінарське заняття 5. Джерела інформації у роботі журналіста-міжнародника (2 год.)

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Лекція 6. Форми представлення та моделі висвітлення подій у міжнародній журналістиці (2 год.)

Ознаки журналістського конструювання дійсності. Форми представлення, види, формати. Модель висвітлення подій. Домінування «об'єктивного» журналізму. Інвестигативний журналізм. Президійний журналізм. Інтерпретаційний журналізм. Адвокаційний журналізм. Наративний журналізм. Громадський журналізм. Конструктивний журналізм. Журналізм миру. Лайфстайл журналізм.

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Семінарське заняття 6. Моделі висвітлення подій у міжнародній журналістиці (2 год.)

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Лекція 7. Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання (2 год.)

Свобода слова і журналістська діяльність. Обмеження свободи інформації. Захист прав журналістів. Порушення прав журналістів в Інтернеті. Захист від дифамації. Гарантії діяльності масмедіа та журналістів.

Співпраця медіа з міжнародними організаціями, іноземними представництвами, громадськими та неурядовими організаціями.

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

Семінарське заняття 7. Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання (2 год.)

Рекомендовані джерела: основні — 1-8; додаткові — 1-6.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3
Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом:		93		76	
Максимальна кількість балів	169				
Розрахунок коефіцієнта	$169/100 = 1,69$				

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, складання модульних контрольних робіт та інших видів контролю.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

№	Завдання для самостійної роботи	К-ть годин	Бали
<i>Змістовий модуль 1</i>			
1	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Виконати тестові завдання	1	5
2	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Виконати тестові завдання	1	5
3	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Виконати тестові завдання	1	5
4	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Виконати тестові завдання	1	5
<i>Змістовий модуль 2</i>			
5	Підготовка до семінарського заняття	3	–
	Виконати тестові завдання	2	5
6	Підготовка до семінарського заняття	3	–
	Виконати тестові завдання	2	5
7	Підготовка до семінарського заняття	4	–
	Виконати тестові завдання	2	5

Критерії оцінювання самостійної роботи

Самостійна робота проводиться у тестовій формі: 5 питань – 5 балів (1 питання – 1 бал).

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється за допомогою засобів комп'ютерного тестування. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи — максимум 25 балів за кожну модульну роботу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю — залік.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування, підсумкове письмове тестування, реферат.

- *Комп'ютерного контролю*: тестові програми.
- *Методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних та індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних та індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
відмінно	90–100
дуже добре	82–89
добре	75–81
задовільно	69–74
достатньо	60–68
незадовільно	0–59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 60 год., з них лекційних — 14 год., семінарські заняття — 14 год., модульний контроль — 4 год., самостійна робота — 28 год.

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Кількість балів за модуль	93 бали			76 балів		
Теми лекцій	Міжнародна журналістика: основні завдання й принципи (1 бал)	До історії становлення інституту міжнародної журналістики (1 бал)	Міжнародна інформація: структура, властивості, джерела, канали розповсюдження (1 бал) Міжнародна масова комунікація (1 бал)	Методи пошуку і збору інформації у роботі журналіста-міжнародника (1 бал)	Форми представлення та моделі висвітлення подій у міжнародній журналістиці (1 бал)	Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання (1 бал)
Теми семінарських занять	Журналіст як суб'єкт масово-інформаційної діяльності (11 балів)	Роль журналістів у створенні інституту міжнародних відносин і дипломатії (11 балів)	Журналістика як масово-інформаційна діяльність (11 балів) Журналістика в системі соціальних інститутів (11 балів)	Джерела інформації у роботі журналіста-міжнародника (11 балів)	Моделі висвітлення подій у міжнародній журналістиці (11 балів)	Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання (11 балів)
Самостійна робота	(20 балів)			(15 балів)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік					

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Вальтер фон Ла Рош. Вступ до практичної журналістики. Київ: Академія Української Преси, 2005.
2. Зражевська Н. І. Теорія медіа та суспільства : навчальний посібник. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2022. 197 с.
3. Мазаракі А. Довідник медійника. Київ: КНТЕУ, 2020. 200 с.
4. Маєр К. Журналістика: підручник. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 300 с.
5. Приступенко Т. Теорія журналістики: Етичні та правові засади діяльності ЗМІ: навчальний посібник. Київ : Інститут журналістики, 2004. 375 с.
6. Халер М. Пошук і збір інформації: навчальний посібник. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2006. 308 с.
7. Чекмишев О. Основи журналістики. Київ: ВЦ «Академія», 2021. 168 с.
8. Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики. Київ: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. 358 с.

Додаткові:

9. Вайшенберг З. Журналістика та медіа : довідник / Зігфрід Вайшенберг, Ганс Й. Кляйнштойбер, Бернгард Пьорксен. Київ: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2011. 529 с.
10. Гресько О. Міжнародна журналістика: навчально-методичний посібник. Київ: Грамота, 2009. 112 с.
11. Гриценко О., Шкляр В. Основи теорії міжнародної журналістики. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 304 с.
12. Карпчук Н. Міжнародна інформація та суспільні комунікації: навч. посіб. Луцьк, 2018. 514 с.
13. Публіцистика. Масова комунікація : медіа-енциклопедія. Київ: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2007. 780 с.
14. Халер М. Інтерв'ю: навчальний посібник. Київ: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2008. 404 с.

9. Додаткові ресурси

1. Національна спілка журналістів України. URL: <https://nsju.org/>
2. Комісія з журналістської етики. URL: <https://cje.org.ua/>